Ankenævnet for Forsikring

Den 17. februar 2016 blev i sag nr. 88510:

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx
xxxxxxxxxxxxxxxx
xxxxxxxxxxxxxxx

mod

AP Pension
Østbanegade 135
2100 København Ø

afsagt

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren har livsforsikring i AP Pension. Han klager ved sin advokat over selskabets afvisning af, at hans samlever er berettiget til livslang ægtefællepension.

Selskabet har afvist, at klageren opfylder betingelserne for at være omfattet af dækningen ægtefællepension/samleverpension med henvisning til, at klageren og hans samlever ikke havde etableret fælles bopæl forud for klagerens 67 års fødselsdag i slutningen af maj 2005.

Klagerens advokat har i brev af 28/9 2015 til nævnet bl.a. anført:

> "**PÅSTAND:** I tilfælde af at [klageren] afgår ved døden før [samlever], skal denne være berettiget til ægtefællepension i henhold til den hos AP Pension tegnede police nr. 310538-01-10.
>
> **INDLEDNING:**
> Der har forud for denne henvendelse til Ankenævnet været en god og positiv dialog med AP Pension. Dialogen har, som det fremgår af påstanden, drejet sig om, hvorvidt min klients samlever … , er berettiget til udbetaling af ægtefællepension, og hvorvidt [klageren] og [samlever] efter policens vilkår må anses som samlevende på det tidspunkt, hvor [klageren] fyldte 67 år.
>
> AP Pension har været positivt indstillet, men har tilkendegivet, at selskabet alene vil anse betingelserne for opfyldt, hvis parret i overensstemmelse med PBL må betragtes som samlevende.

Der har i den forbindelse været dialog med SKAT, hvis udgangspunkt har været, at der er tale om en forsikringsretlig problemstilling, som skal afklares mellem AP Pension og [klageren]. Udtalelse fra SKAT er indeholdt i det samtidig hermed fremsendt bilag 10.

Der har i forløbet været stor fokus på den skatteretlige stilling.

Under denne klagesag er det [klagerens] standpunkt, at der skal foretages en særskilt forsikringsretlig vurdering af, om han kan antages at have levet i et samlivslignende forhold med [samlever], før han fyldte 67 år, og at det ikke i sig selv er udslagsgivende for den forsikringsmæssige vurdering, hvilken holdning SKAT har til, om parret efter PBL vil være at betragte som samlevende.

Uanset de ovennævnte synspunkter vedrørende den skattemæssige problemstilling, vil jeg i denne klageskrivelse også kommentere begrebet 'samlevende' i forhold til personbeskatningsloven. Dette skal dog ikke tages som udtryk for, at grundsynspunktet om, at der er tale om en ren forsikringsretlig vurdering, er frafaldet.

KLAGENS BAGGRUND:
[Klageren] har gennem AP Pension tegnet en livs- og pensionsforsikring med en årlig livsvarig ægtefællepension, hvor [samlever] er indsat som begunstiget.

Ifølge policen vil vilkårerne være opfyldt, når:

1. Parret skal have haft mulighed for at indgå ægteskab.
2. Parret skal have oprettet et testamente, inden [klageren] fyldte 67 år, hvor [samlever] tillægges mindst tvangsarven svarende til ægtefællearv.
3. Parret skal have haft fælles bopæl de sidste 2 år forud for [klageren] fyldte 67 år.

Der er enighed om, at policen kan anses for opfyldt for så vidt angår punkt 1 og 2.

AP Pension finder ikke at have modtaget tilstrækkelig dokumentation for, at punkt 3 er opfyldt. AP Pension har i den forbindelse positivt tilkendegivet, at [samlever] vil være begunstiget, såfremt SKAT bekræfter, at der i 2 år inden [klageren] fyldte 67 år har været et samlivsforhold i pensionsbeskatningslovens forstand.

Som **bilag 1** vedlægges AP Pensions skrivelse med selskabets indstilling.

Da SKAT ikke har ønsket at 'melde ud', er vi med AP Pension blevet enige om, at sagen forelægges for Ankenævnet for Forsikring.

DET REELLE BOPÆLDSFORHOLD:
I august 2002 oprettedes et fælles testamente, vedlagt som **bilag 2,** hvori er anført, at [klageren] og [samlever] siden april 1999 har samlevet som ægtefæller. I testamentet har [klageren] samtidig indskrænket sine livsarvingers arveret til fordel for [samlever]. Der er endvidere i testamentet taget højde for, at [klagerens] livsarvinger skal arve [samlever], når hun afgår ved døden. Yderligere er det bestemt, at [klageren] skal have den fulde brugsret til alt indbo og løsøre samt livsvarig boligret i den ejendom, som [samlever] måtte eje ved sin død.

Der har ikke været grund til i testamentet at oplyse, at man havde samlevet som ægtefæller, hvis dette ikke havde været tilfældet. Der har heller ikke i testamentet været grund til at indskrænke livsarvingernes arveret, hvis der ikke var etableret et fast samlivsforhold.

Der har heller ikke været grund til at tillægge [klageren] en livsvarig boligret samt brugsret til indbo og løsøre i [samlevers] ejendom, hvis ejendommen ikke på testationstidspunktet tjente som fælles bolig i det samliv, som var etableret. Endelig er det foreneligt med et fast og stabilt samlivsforhold, at der etableres et testamente som det foreliggende.

Af testamentets § 3 fremgår, at parret af praktiske hensyn indtil videre har bevaret hver deres bolig. Dette skal forstås således, at [klageren] af praktiske årsager ikke ønskede at sælge sin bolig, men at den blev benyttet på sommerhus-lignende vilkår. Formuleringen kan ikke forstås således, at parret ikke havde fælles bopæl — parret ønskede ikke at eliminere den mulighed, at deraf praktiske årsager kunne overnattes i boligen ved lejlighed.

Af testamentets § 4 fremgår, at i tilfælde af [klagerens] død skal [samlever] have fortrinsret til deres forventelige fremtidige fælles bolig. Ved oprettelsen af testamentet var det parrets hensigt, at [klageren] tillige skulle stå på skødet på [samlevers bopæl], og parret ønskede at sikre [samlever] fortrinsret til [klagerens] senere erhvervelse af en ideel andel i ejendommen. Parrets hensigt er i øvrigt opfyldt, idet [klageren] tillige står på skødet.

I april 1999, da samlivet blev etableret, var [samlever] enke efter sin mand, der drev forretning … som … i [by 1]. Efter ægtefællens død drev [samlever] forretningen videre sammen med sin søn … . [Samlever] var således erhvervsmæssigt tilknyttet [by 1].

[Klageren] var …chef … for [organisation 1]. Senere løste han en række specialopgaver, som …konsulent for [organisation 1]. Han havde endvidere en lang række tillidsposter i [by 2] området og var mangeårig formand for … i [by 2] samt medlem af hovedbestyrelsen i et politisk parti. Det forhold, at [klageren] opholdte sig på [landsdel 2] og [samlever] opholdte sig i [landsdel 1] i forbindelse med deres erhvervsudøvelse, er ikke i sig selv ensbetydende med, at der ikke er etableret et samliv eller en fælles bopæl. Tværtimod er et sådant erhvervs- og samlivsmønster oftere og oftere forekomne hos aktive og højtplacerede erhvervsfolk.

På det erhvervsmæssige område har [klageren] og [samlever] optrådt som samlevende/ægtefæller. Blandt andet har de deltaget i følgende:

- Efteråret 1999 som [organisation 1]'s repræsentanter i [organisation 2]'s generalforsamling i … .
- I april 2000 i et andelsseminar i … på vegne af [organisation 2].
- I oktober 2000 i [organisations 2]'s europæiske møde i … .
- I efteråret 2001 som [organisation 1]'s repræsentanter i [organisation 2]'s generalforsamling i … .
- [Organisation 2]'s generalforsamling i … med efterfølgende andelsforedrag i en landmandsforsamling inviteret af … .

De nævnte arrangementer er ikke udtømmende, idet det supplerende kan oplyses, at [klageren] sammen med [samlever] har deltaget i flere repræsentationsrejser i [håndværksbranche].

Transporten mellem landsdelene kan for en dels vedkommende dokumenteres ved vedlagte udskrift fra Sund og Bælt samt rejsebilag fra DSB. Af naturlige årsager er al rejsedokumentation ikke opbevaret, men den rejsedokumentation, som kunne findes, og som fremsendes som **bilag 3** sammen med denne skrivelse understøtter samlivsforholdet og etableringen af fælles bopæl.

Som **bilag 4** fremsendes diverse bilag for perioden 2001 til 2005 vedrørende [klagerens] køb af forbrugsgoder i området omkring [by 1]. Der er alene tale om uddrag af indkøb, idet ikke alle bilag er gemt. Yderligere bilag kan muligvis fremskaffes, hvis Ankenævnet måtte ønske det. Særligt skal bemærkes, at bilagene indeholder køb af 2 elevationssenge til bopælen i … samt en skrivelse fra statsautoriseret revisor … , der viser, at [klageren] i hvert fald i 2003 foretog revisorskifte.

Som **bilag 5** fremsendes tale holdt af [samlevers] datter … i forbindelse med [klagerens] 65 års fødselsdag. Udover at talen er personlig og viser den nære tilknytning, der er etableret til [samlevers] familie, omtaler talen også konkret opholdet i den fælles bopæl "…".

Som **bilag 6** fremsendes eksemplar på en lang række indbydelser, der understøtter, at der er tale om et fast samliv og fast etableret bopæl.

Som **bilag 7** fremsendes en lang række billeder dels vedrørende familieforhold og erhvervsmæssig repræsentation.

Som **bilag 8** medsendes administrerende direktør[s] … , … gavebrev til [klagerens] 60 års dag til … i … . Gavebrevet blev indfriet i weekenden 1. maj 1999 af [klageren] og [samlever] med tilkøb af to værelser til [klagerens] to sønner, … og … med kærester.

[Klageren] har foretaget flytning af sin kone[s], … gravsted fra [by 2]'s kirkegård til [by 1's] kirkegård.

[klagerens] ejendom i [by 2] er solgt. Han er nu medejer af [samlevers bopæl]. Det faktum at [klageren] har haft en ejerbolig på … , [by 2] til rådighed, kan ikke i sig selv bevirke, at der ikke har været en fælles bopæl på [samlevers bopæl]. Ejerboligen blev alene anvendt på sommerhuslignende vilkår, efter [samlever] og [klageren] dannede par, jf. det tidligere omtalte ved samlivsmønster.

PENSIONSBESKATNINGSLOVEN:
I henhold til bemærkningerne til pensionsbeskatningslovens § 2, stk. 1, nr. 4, litra d er det hensigten, at kriterierne for, om der foreligger fælles bopæl, skal følge kriterierne for, om der foreligger fælles bopæl i relation til boafgiftslovens § 1, stk. 2, litra d.

Af lovbemærkningerne til boafgiftslovens § 1, stk. 2, litra d fremgår det, at det er de *reelle bopælsforhold* og ikke de formelle bopældsforhold, som er afgørende, hvorimod folkeregisteradressen alene er vejledende. Dette fremgår blandt andet af SKM2014.190BR og TfS2006.620 ØLK. Inden for andre områder af skatteretten er det tillige anført, at folkeregisteradressen og postadressen ikke spiller nogen selvstændig rolle, jf. cirkulære 1988.135 samt den juridiske vejledning 2014-1 afsnit C.F.1.2.1.

Om fortolkningen af udtrykket 'bopæl' anfører … følgende i Boafgiftsloven med kommentarer, Jurist- og Økonomforbundets Forlag, 1998, s. 35:

Det afgørende moment i bestemmelsen [BAL § 1, stk. 2, litra d - min indsættelse] er bofællesskabet med afdøde.

Bopælen er den lokalitet, der har tjent som hjem for afdøde og bofællen, dvs. det sted, hvor de normalt har overnattet og tilbragt fritiden og hvor de har haft deres eventuelle husstand samt bohave og Øvrige ejendele.

Af Tfs2006.620 ØLK fremgår tillige, at 2 eller flere erklæring kan indgå i vurderingen af de reelle bopælsforhold.

Fortolkningen støtter tillige synspunktet i lovbemærkningerne dermed, at det er de faktiske og reelle bopælsforhold, som er afgørende.

UVILDIGE ERKLÆRINGER:
I henhold til Pensionsbeskatningsloven, kan fælles bopæl dokumenteres ved tilvejebringelse af mindst to uvildige personers erklæringer om forholdet, når erklæringerne underbygges af omstændighederne i øvrigt, jf. lovbemærkningerne til Pensionsbeskatningslovens § 2, stk. 1, nr. 4, litra e.

Som **bilag 9** medsendes uvildige erklæringer, hvori det bevidnes, at [klageren] og [samlever] har haft fælles husførelse, ligesom de har brugt fritiden samt overnattet på bopælen [samlevers bopæl].

Som det særligt fremgår af erklæringen fra naboen, … som er direktør for [Landboforeningen], så er de daglige pligter, herunder anlægsarbejde, blevet forestået af [klageren] siden 2003, idet han så hyppigt som muligt befandt sig på [samlevers bopæl]. Når det for [klageren] ikke var muligt at varetage sine arbejdsopgaver via internetforbindelsen fra 'basen i [by 1]', så anvendte han boligen i [by 2].

Ovennævnte uddrag og beskrivelse af samlivs- og bopælsforløbet siden 1999 er naturligvis ikke udtømmende. Beskrivelsen er foretaget for at illustrere, at [klageren] og [samlever] rent faktisk har haft et fast samlivsforhold med en fælles bolig, hvor samlivet blev udøvet — og dette har været på [samlevers bopæl].

SAMMENFATTENDE:
Det er klagers standpunkt, at bopælskravet i forsikringsmæssig henseende er opfyldt, og at han kan anses for samlevende med [samlever]:

- Parret har normalt overnattet og tilbragt fritiden på [samlevers bopæl].
- Parret har haft deres fælles husstand samt bohave på [samlevers bopæl].
- Parret har både i det indbyrdes forhold og i forhold til omverdenen optrådt som samlevende.
- Ejendommen i [by 2] har alene været anvendt på sommerhuslignende vilkår.

Der er tale om et erhvervs- og samlivsmønster, som ofte forekommer hos aktive og højt placerede erhvervsfolk.

De uvildige erklæringer støtter tillige ovennævnte opfattelse og bekræfter, at parrets reelle bopælsforhold har været stærkt centraliseret omkring [samlevers bopæl], endda siden 1999. Endelig er der oprettet et fælles testamente.

SKAT's skrivelse af 24. februar 2015 med afvisning af bindende svar vedlægges som bilag **10.**

På det foreliggende grundlag er det derfor klagers opfattelse ubetænkeligt at lægge til grund, at kravene til bopælsforholdene i forsikringsmæssig henseende er opfyldt."

Selskabet har i brev af 28/10 2015 til nævnet heroverfor bl.a. anført:

"Sagen drejer sig om, hvorvidt der er tilknyttet forsikringsdækningen ægtefællepension pa Klagers pensionsordning og dermed om ægtefælledækningen kommer til udbetaling til Klagers samlever i tilfælde af, at Klager måtte afgå ved døden og de øvrige betingelser i øvrigt er opfyldte.

AP Pensions holdning

...

AP Pension mener ikke, at Klager skal have medhold idet Klager er blevet behandlet i overensstemmelse med aftalegrundlaget. AP Pension fastholder således, at Klagers pensionsordning ikke indeholder ægtefællepension, da parterne ikke opfyldte betingelserne for at være omfattet af ægtefællepension/samleverpension inden Klagers 67. år.

Begrundelse

Klager er igennem sit tidligere erhverv omfattet af en firmapensionsordning i AP Pension. De for ordningen gældende forsikringsbetingelser er vedlagt **(bilag A).**

I henhold til forsikringsbetingelsernes afsnit 3, § 4, stk. 6 gælder, at

'Ægtefællepensionen udbetales til en samlever, hvis der ikke er pensionsberettigede efter reglerne i stk. 1-5. En samlever defineres som en person:

a) *med hvem forsikrede kunne have indgået ægteskab eller registreret partnerskab, og*

b) *som i et af forsikrede senest tre måneder for dødsfaldet oprettet testamente er tillagt en arvelod af mindst samme størrelse som den tvangsarv, der ifølge loven ville være tilkommet en ægtefælle, og*

c) *som har haft fælles bopæl med forsikrede i de sidste to år før dødsfaldet eller tidligere har haft fælles bopæl med forsikrede i en sammenhængende periode på mindst to år, når den fælles bopæl alene er ophørt på grund af institutionsanbringelse, herunder i en ældrebolig.*

En samlever er dog kun berettiget til ægtefællepension, hvis punkt a) er opfyldt før forsikredes fyldte 67. år, og forsikrede før sit fyldte 67. år har oprettet det i punkt b) nævnte testamente, og den i punkt c) nævnte fælles bopæl er etableret før forsikredes fyldte 67. år…..'

Der foreligger enighed om, at bestemmelsens stk. 6, litra a og b er opfyldte. Afgørende er således, hvorvidt Klagers kæreste kan anses for at have haft fælles bopæl med forsikrede (Klager) før dennes fyldte 67. år.

Baggrunden for at AP Pension ikke finder, at parterne opfylder betingelserne i § 4, stk. 6, litra c skyldes, at det er et klart krav, at parterne har fælles bopæl og at denne er etableret før forsikrede fyldte 67 år.

Parterne har ikke haft fælles bopæl/adresse før i 2010, hvor forsikrede var fyldt 72 år. Der kræves som udgangspunkt fælles bopæl i sin naturlige forståelse, nemlig at parterne har boet sammen på samme folkeregisteradresse. Klager har imidlertid haft sin bopælsadresse på [landsdel 2], mens Klagers kæreste har haft sin bopælsadresse i [landsdel 1].

I forhold til spørgsmålet om, hvornår der foreligger et samliv, henvises der til skattemyndighedernes forståelse i boafgiftsloven og pensionsbeskatningsloven. Der henvises i den forbindelse til pensionsbeskatningslovens § 2, hvor samlever defineres:

'en samlever, hvorved i denne lov forstås en navngiven person, der havde fælles bopæl med afdøde ved indsættelsen, eller en person, med hvem afdøde kunne have indgået ægteskab eller registreret partnerskab, som i et af afdøde senest 3 måneder før dødsfaldet oprettet testamente er tillagt en arvelod af mindst samme størrelse som den tvangsarv, der ifølge arveloven ville være tilkommet en ægtefælle, og som har haft fælles bopæl med afdøde i de sidste 2 år før dødsfaldet eller tidligere har haft fælles bopæl med afdøde i en sammenhængende periode på mindst 2 år, når den fælles bopæl alene er ophørt på grund af institutionsanbringelse, herunder i en ældrebolig, eller en person, der på tidspunktet for dødsfaldet levede sammen på fælles bopæl med afdøde eller tidligere har haft fælles bopæl med afdøde, når den fælles bopæl alene er ophørt på grund af institutionsanbringelse, herunder i en ældrebolig, og venter, har eller har haft et barn sammen med afdøde.'

Der er stor overensstemmelse mellem betingelserne og lovbestemmelsen. Dette skyldes, at det er en forudsætning for pensionsordningens skattemæssige behandling, herunder fradragsretten for indbetalinger og beskatningen ved udbetaling, at pensionsordningen overholder lovens rammer.

Det fremgår af bemærkningerne til Lov nr. 143 fra 1999, som bestemmelsen stammer fra, at:

'Det foreslås, at samlevere grundlæggende defineres som personer, der har fælles bopæl med afdøde. Dette indebærer, at skattemyndighederne og pensionsinstitutterne ikke skal foretage nogen vurdering af samlivsforholdets nærmere indhold.'

Det fremgår videre, at:

'Definitionen af 'samlever' er ikke til hinder for, at parterne i pensionsaftalen i individuelle eller kollektive pensionsvilkår aftaler en snævrere afgrænsning af, til hvilke samlevere der skal udbetales pension.' Samt, at: *'Det er hensigten, at kriterierne for, om der foreligger fælles bopæl, skal følge kriterierne for, om der foreligger fælles bopæl i relation til boafgiftslovens § 1, stk. 2, litra d. Det vil sige, at fælles bopæl i de fleste tilfælde skal kunne dokumenteres ved folkeregisterattester. I særlige tilfælde kan dokumentationen tilvejebringes ved mindst 2 uvildige personers erklæringer om forholdet, når erklæringerne underbygges af omstændighederne i øvrigt.'*

Da parterne ikke før Klagers 67. år, har haft samme folkeregisteradresse, har det alene af den årsag formodningen imod sig, at samlivsbestemmelsen i forsikringsbetingelserne er opfyldt.

Ifølge lovbemærkningerne er der imidlertid mulighed for, at der i *særlige tilfælde* kan tilvejebringes dokumentation fra 2 uvildige personer om samlivet, når erklæringerne underbygges af omstændighederne i øvrigt. Klager har vedlagt flere erklæringer fra personer, der udtaler sig om parternes forhold. Efter AP Pensions vurdering underbygges disse erklæringer imidlertid ikke af omstændighederne i øvrigt.

For det første har parterne selv positivt taget stilling til selve samlivet i det fælles oprettede testamente (bilag B), hvor der meget klart står, at de har bevaret hver sin bopæl og

kun ser hinanden i ferier og weekends *'Vi har af praktiske hensyn indtil videre bevaret hver sin bolig men har siden april 1999 tilbragt diverse ferier sammen, foretaget diverse rejser sammen samt i de fleste weekender enten opholdt os sammen i [by 1] eller [by 2].'* Parterne har således i testamentet positivt valgt at beskrive den måde de har valgt at etablere sig på, nemlig at de ikke er samlevende. Klager anfører i klagen, at bestemmelsen i testamentet skyldes, at Klager ønskede at bevare huset på [landsdel 2] som sommerhus. AP Pension har svært ved at se nødvendigheden af at beskrive dette i et testamente. Efter AP Pensions vurdering er der ikke noget til hinder for, at parterne var flyttet sammen samtidig med, at huset på [landsdel 2] var bevaret. Klager kunne således for eksempel have valgt at sælge eller leje huset ud.

Yderligere skal det i den forbindelse bemærkes, at Klager ikke har fremlagt dokumentation for, at der ikke er bopælspligt i huset i [by 2], hvorfor der er en formodning for, at der er bopælspligt, og at Klager derfor har haft sin bopæl i huset i [by 2]. Alene af den årsag har det skatteretligt formodningen imod sig, at parterne har haft samme bopæl. Klager opfordres til at fremlægge dokumentation for, at der ikke er bopælspligt såfremt dette er tilfældet.

Det bemærkes i øvrigt at følgende fremgår af testamentet 'Undertegnede [samlever]..., boende [samlevers bopæl] og [klageren]..., boende [by 2], oplyser og bestemmer herved...' Parterne har således også her tilkendegivet, at de har hver deres bopæl.

Det bemærkes yderligere, at valg af folkeregisteradresse har stor betydning for en række forhold, herunder kommunebeskatning, befordringsgodtgørelse, beskatning af overskud fra salg af hus mv. Der er ikke i skattelovgivningen mulighed for at have to skattemæssige bopæle afhængigt af forholdets karakter. Klager er blevet beskattet i overensstemmelse med sin folkeregisteradresse i [by 2], og må derfor efter AP Pensions opfattelse i alle skattemæssige henseender betragtes som havende bopæl i [by 2]. Alene af den årsag finder AP Pension ikke, at der foreligger sådanne særlige omstændigheder, hvor 2 uvildige personers erklæringer om at parterne har haft samme bopæl kan føre til et andet resultat, da erklæringerne ikke underbygges af omstændighederne i øvrigt, som det fordres i lovbemærkningerne, jf. ovenfor.

Dette underbygges i øvrigt tillige af de af Klager fremlagte togbilletter. Disse billetter indikerer netop, at der har været to bopæle, samt at der har været et behov for at tage frem og tilbage mellem [landsdel 2] og [landsdel 1].

AP Pension bestrider ikke at parterne har haft et nært forhold til hinanden og har haft fælles omgangskreds mv.. Dette ses også tydeligt i de af Klager vedlagte taler, erklæringer, testamente billeder mv.. At være kærester medfører imidlertid ikke, at bopælskravet i forsikringsbetingelserne og skattelovgivningen er opfyldt.

Afslutningsvis skal opmærksomheden henledes på, at formålet med forsikringsdækningen 'kollektiv ægtefællepension/samleverpension' netop er at sikre forsørgelsen af ægtefællen/samleveren i tilfælde af forsikredes død. I nærværende sag har der ikke været en gensidig forsørgelse, da parterne netop har haft hver deres husholdning og bopæl. Der er således ikke noget forsørgelseshensyn i denne sag.

Yderligere bemærkes, at vilkåret om, at bopælskriteriet skal være opfyldt inden det fyldte 67. år er et sædvanligt vilkår i branchen, der er indsat for at undgå spekulation på grund af helbred.

Ud fra det foreliggende finder vi det ikke dokumenteret, at [samlever] og [klageren] i skattemæssig eller faktisk forstand har haft samme bopæl i forsikringsbetingelsernes og pensionsbeskatningslovens forstand, før Klager fyldte 67 år. AP Pension fastholder således, at Klager ikke opfylder betingelserne for at være omfattet af forsikringsdækningen 'kollektiv ægtefællepension/samleverpension.' "

Klagerens advokat har i brev af 5/11 2015 til nævnet til dette bl.a. anført:

"Jeg har noteret mig, at AP Pension ikke bestrider, at min klient og [samlever] har haft et nært forhold til hinanden. Der har nu været et godt og harmonisk samliv i 16 år, hvilket underbygger, at samlivet har bestået og været en realitet på det tidspunkt, hvor testamentet blev oprettet og før [klageren] fyldte 67. år.

AP Pensions synspunkter omkring testamentet kan ikke genfortolkes i testamentets ordlyd. Tværtimod.

Testamentet begrænser livsarvingernes arveret. Det er anført, at [samlever] skal have fortrinsret til at udtage indbo og inventar, herunder inventar indkøbt i fællesskab og også inventar tilhørende [klageren]. Der omtales også en fremtidig fælles bolig, og det forhold, at der anvendes ordvalget 'forventeligt', underbygger blot, at der har været et erhvervs- og samlivsmønster, som ofte er forekommende hos aktive og højt placerede erhvervsfolk.

I testamentets § 3 er det direkte anført, at min klient og [samlever] siden april måned 1999 har levet sammen som ægtefæller. Testamentet er oprettet i 2002.

Det anførte støttes af de indhentede uvildige erklæringer."

Af parrets testamente af 2/9 2002 fremgår bl.a.:

"§3

Vi oplyser, at vi siden april måned 1999 har samlevet som ægtefæller.

Vi har af praktiske hensyn indtil videre bevaret hver sin bolig men har siden april 1999 tilbragt diverse ferier sammen, foretaget diverse rejser sammen samt i de fleste weekender enten opholdt os sammen i [by 1] eller [by 2].

§4

…

Jeg bestemmer, at [samlever] skal have fortrinsudtagelsesret til vores forventelige fremtidige fælles bolig samt fortrinsudtagelsesret til diverse indbo og inventar i vor fælles bolig, herunder inventar indkøbt i fællesskab og også inventar tilhørende mig.

…

§5

…

Jeg bestemmer yderligere, at [klageren], såfremt han måtte blive længstlevende, på livstid skal have fuld brugsret til, hvad jeg måtte eje af indbo og løsøre i vores fælles hjem. Endvidere testerer jeg til [klageren] livsvarig boligret i den beboelsesejendom, som jeg ved min død måtte eje og i hvilken vi ved min eventuelle død før [klageren] samlever.

> Boligretten er betinget af, at [klageren] afholder diverse udgifter ejendommen vedrørende, herunder diverse forbrugsafgifter, diverse terminsudgifter m.m., ligesom [klageren] skal forestå den fulde vedligeholdelse af boligen."

I vidneerklæring fra en af klagerens bekendte dateret 11/2 2014 hedder det bl.a.:

> "Jeg kan til enhver tid bekræfte, at [samlever] og [klageren] i de sidste mange år har levet sammen her i [by 1] — i de første år så vidt [klagerens] arbejde på … har tilladt det.
> …
> Når [samlever] og [klageren] i de første år af deres samliv ikke havde fast bopæl på [samlevers bopæl] i [by 1] — eller i [klagerens] bolig i [by 2], ja så skyldtes det ene og alene, at *de* begge var bundet af deres arbejde, [samlever] i familieforetagenet … i [by 1] og [klageren] af sin ansættelse i [organisation 1] på … . Til gengæld var de begge 'flittige brugere' af vej- og jernbanenettet mellem landsdelene, så så meget af fritiden som muligt kunne bruges sammen.
> Som nævnt tidligere byggede de kort efter at have mødt hinanden i fællesskab boligen på [samlevers bopæl], og efter sin pensionering har [klageren] solgt boligen i [by 2] og flyttet sin folkeregisteradresse til [by 1]. Jeg kan til enhver tid bekræfte at [samlever] og [klageren] gennem alle årene har levet i et harmonisk samliv med fælles økonomi og som ægtefæller på alle måder."

I vidneerklæring fra en af klagerens naboer dateret 14/9 2014 hedder det bl.a.:

> "Jeg mødte [klageren] første gang i 1999 på … , hvor han præsenterede sig som min nye nabo, og fortalte at han dannede par med [samlever].
> …
> Sammenfattende har vi og vore børn således opfattet [samlever] og [klageren] som par al den tid vi har boet på [naboadresse til samlevers bopæl], som vi købte i 1998 og flyttede til i september 2000"

I vidneerklæring fra en af klagerens bekendte og tidligere kollegaer dateret 15/9 2014 hedder det bl.a.:

> "Jeg har som bestyrelsesmedlem i [organisation 1], hvor [klageren] var ansat … , haft et nært kendskab til [klageren] og hans famileforhold og har foretaget mange rejser med ham og hans samlever siden 1999, … .
> …
> Jeg kan samtidig bekræfte, at [klageren] og [samlever] i al den tid jeg har kendt dem har samlevet uafbrudt som ægtefæller og på bedste måde optrådt som sådan, både som repræsentanter for [organisation 1] og i andre sammenhænge.
>
> [klageren] og [samlever] har primært opholdt sig sammen på bopælen i [by 1], som de systematisk har opbygget sammen, og hvor de sammen har tilbragt fritiden udenfor hver deres arbejdsopgaver.
>
> [Klageren] har altid været ivrig for at komme 'hjem til [landsdel 1]', og hans hus i [by 2] har kun været benyttet til overnatning i forbindelse med arbejdsopgaver på [landsdel 2], der har krævet hans tilstedeværelse.
>
> En væsentlig del af hans arbejdsopgaver er blevet løst via internettet fra basen i [by 1]"

11. 88510

I Skats svar af 24/2 2015 på forespørgslen fra klagerens advokat hedder det bl.a.:

"**Spørgsmål:**

Kan SKAT bekræfte, at [samlever] og hendes samlever [klageren] anses for samlevende fra 2003 og frem i henhold til pensionsbeskatningslovens § 2?

Svar

Anmodningen afvises, jf. skatteforvaltningslovens § 21, stk. 1.
…
SKATS begrundelse for afvisningen
…
I pensionsbeskatningslovens § 2 er der ikke indsat nogen aldersbetingelse for ægtefælle- eller samleverpension, jf. lovens § 2, stk. 1, nr. 4, litra c) eller d). Vilkåret i forsikringsbetingelserne er således et vilkår opstillet af AP Pension, som går ud over minimumskravene til pensionsordninger med løbende udbetalinger omfattet af pensionsbeskatningslovens kapitel I.

Da aldersbetingelsen ikke er et krav efter pensionsbeskatningslovens § 2, foreligger der desuden ikke et spørgsmål til en disposition, som har skattemæssige virkninger for hverken [samlever] eller [klageren].

Om [samlever] kan omfattes af ægtefælledækningen i [klagerens] livs- og pensionsforsikring i AP Pension er et civilretligt spørgsmål mellem [klageren] og AP Pension. SKAT har ikke kompetence til at træffe afgørelse på civilretlige spørgsmål.

Vi må derfor sluttelig af den årsag afvise det stillede spørgsmål, jf. skatteforvaltningslovens § 21."

Af forsikringsbetingelserne fremgår bl.a.:

"**§4 Udbetaling af kollektiv ægtefællespension/ samleverpension**
…
Stk. 6. Ægtefællepensionen udbetales til en samlever, hvis der ikke er pensionsberettigede efter reglerne i stk. 1-5. En samlever defineres som en person:

a) med hvem forsikrede kunne have indgået ægteskab eller registreret partnerskab, og

b) som i et af forsikrede senest tre måneder før dødsfaldet oprettet testamente er tillagt en arvelod af mindst samme størrelse som den tvangsarv, der ifølge loven ville være tilkommet en ægtefælle, og

c) som har haft fælles bopæl med forsikrede i de sidste to år før dødsfaldet eller tidligere har haft fælles bopæl med forsikrede i en sammenhængende periode på mindst to år, når den fælles bopæl alene er ophørt på grund af institutionsanbringelse, herunder i en ældrebolig.
En samlever er dog kun berettiget til ægtefællepension, hvis punkt a) er opfyldt før forsikredes fyldte 67. år, og forsikrede før sit fyldte 67. år har oprettet det i punkt b) nævnte testamente, og den i punkt c) nævnte fælles bopæl er etableret før forsikredes fyldte 67. år."

12. 88510

Nævnet udtaler:

Parterne er enige om, at klagerens pensionsordning omfatter ægtefællepension/samleverpension, såfremt han og hans samlever opfylder bopælskravet i § 4, stk. 6, litra c) i forsikringsbetingelserne. Spørgsmålet er herefter, om parret kan anses for at have haft fælles bopæl forud for klageren fyldte 67 år i slutningen af maj 2005.

På baggrund af en gennemgang af sagen finder nævnet efter en samlet vurdering, at klageren ikke har bevist, at han og hans samlever opfylder bopælskravet. Nævnet har blandt andet lagt vægt på, at parret i deres testamente af 2/9 2002 anførte, at de af praktiske hensyn indtil videre har bevaret hver sin bolig. Nævnet har endvidere lagt vægt på, at selskabet over for nævnet som ubestridt har oplyst, at parret ikke har haft fælles folkeregisteradresse før 2010. Nævnet kan herefter ikke kritisere selskabets afgørelse.

Det af klageren anførte vedrørende parrets rejser og selskabelige aktiviteter, revisorskifte, indkøb af indbogenstande samt indholdet af de fremlagte skriftlige erklæringer fra naboer og venner findes ikke at kunne føre til et andet resultat.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Klageren får ikke medhold.

Peter Thønnings